

## Spumoasă, sprintară și vioaie

Voi începe să scriu – nu fără oarecare bucurie, recunosc – despre un spectacol din categoria celor mici, poate neimportante, poate descrețitive – cum spunea ironic un critic aspru – dar foarte necesare oricărui teatru care nu uită că publicul românesc nu e totuși ca Făt-Frumos, să „crească” într-o lună cât alții în zece ani... Căținel-căținel, o să crească și el, deși, după cum au votat tinerii (căci doar ei or fi având telefoane mobile și știu să dea semeseuri!) la Eurovision, pe rockerii aceia monstruoși, mă îndoiesc tare că vor crește în sus...

O comedie – și încă una scrisă de un maestru al genului ca Ray Cooney, nu prea dă greș într-un repertoriu unde, să fim serioși, nu se poate să dai numai și numai de autori „grei” și regizori celebri, e mană cerească pentru orice director care mai trebuie să numere și banii care intră cu punguța în casă, nu doar cei care ies...cu sacul. Cu o singură condiție: să aibă parte de un regizor talentat, fiindcă știm noi ce greu e să-i faci pe oameni să râdă, fără să fii nevoit să-i gâdili...

La Oradea, publicul a avut noroc: în seara premierei sala a râs în hohote și în reprize dese, a fost o plăcere să mai vezi români, dacă nu fericiți, nu-i așa, cel puțin veseli, mai uitând de cele necazuri...Daniel Vulcu, el însuși actor de comedie, cu relativ vechi experiențe regizorale, cu câteva succese în domeniu, la activ, ba chiar și ca autor de scenarii, a montat cu mult har și nu mai puțin ...haz această spumoasă comedie: **Jocuri erotice cu mortul în balcon și Miniștrii calcă strâmb.**

N-o să comit greșeala să povestesc comedia, n-ar avea sens. Cert este că, dacă pui laolaltă un ministru cu dor de înșelat nevasta, un congres sau o mare



Richard BALINT, Pavel SÂRGHI și Petre GHIMBĂȘAN.

conferință națională ca pretext să plece din orașul său, o secretară fâșneată, frumoasă și, desigur, mult mai tânără ca nevasta, fie ea și de la partidul de opoziție, un hotel de cinci stele, un director foarte băgăreț, un chelner încurcă-lume și, colac peste pupăză, mai apare și nevasta, ca la „Surprize... surprize...”, ba și un mort în camera unde ar trebui să se producă mult așteptatul adulter, veți înțelege că nu mai e nevoie de nici o poveste. Și totuși...întâmplările nu numai că se succed cu o repeziciune ce-ți taie răsuflarea, dar spectacolul are sare și piper, e atât de bine făcut și cu atâta vervă jucat, – ici-colo găsim și ușoare note vulgare, dar suportabile – încât nu ai timp nici să meditezi la posibilele mărunte găfâieli estetice. Nu aflăm din caietul-program cine este scenograful, dar poate nici nu era necesar? Decorul se rezumă la interiorul unui hotel de lux și spațiile de joc sunt exact ce trebuie pentru desfășurarea fără incidente a numeroaselor intrări și ieșiri intempestive, ascunzători insolite, etc. Costumele au haz și culoare, dar mai ales adaugă o undă de ironie la adresa personajelor: scurtimea fustelor amantei, costumul demodat al lui George, hainele schimbate, de chelnerul bețiv, rochiile ostentativ la modă ale soției etc.

Comedia e ușorică, nimic de zis, dar e spumoasă, sprintară și vioaie, și a avut parte de interpreți care au jucat cu o poftă molipsitoare, folosind, ce-i drept, cum se întâmplă de obicei, tot ce știu și tot ce cred ei că poate trezi râsul. Dar au făcut-o cu măsură, cred, și nu am a le reproșa nimic. De pildă, Pavel Sârghi, ca să încep cu...hazliul mort (pe care, distrându-se, îl mai și învie, din necesități scenice, ca în farsele bune) este de admirat cum poate să stea un ceas aproape, agățat de pervaz, închis în dulap, legat cu sfori și curele, trântit pe jos, pus în scaun cu rotile, împins, târât, izbit, întors pe toate fețele, suportând-o peste el pe frumoasa secretară sau pe nevasta nevrăcoasă, în fine, demonstrând că este cu adevărat antrenat pentru roluri dificile. Rolul lui a fost foarte important, ca un fel de ferment în absența căruia nu se mai petrece catalizarea.

În rolul fâșneței secretare, talentata actriță Ioana Dragoș Gajdo nu mizează doar pe trupul ei perfect, pe tinerețea și pe nurii ei, și nici pe arhicunoscutele clișee, ci se străduiește să inventeze, să nuanțeze un rol care, nu de puține ori, cum se zice, se face singur. Richard Balint e ministrul cu probleme de...infidelitate, dar e un ministru atât de neîndemânatic, încât, judecând după ce prost se descurcă în relația cu amanta și nevasta, deduci că le cam încurcă și în guvern, unde nu e decât un papă-lapte. Actorul construiește foarte atent rolul, nu lasă nimic la voia întâmplării. Aparițiile sale, încâlciturile în care intră, frica de ridicol, minciunile în care se încurcă tot mai rău, sunt gândite și calculate milimetric. De altfel, acest lucru se vede în întregul spectacol, regizorul a ținut cont de tot: de figurile actorilor, de calitățile și chiar de defectele lor, punând în calcul, atent, fiecare detaliu. În interpretarea Directorului de hotel, curios și băgăreț, Sebastian Lupu are aplomb și un umor de tip special, asemănător cu cel din teatrul absurdului, cu efecte sigure asupra spectatorilor.

Caraghioși, dar de un haz nebun, sunt și Mariana Vasile, o cameristă gata să se culce cu cine trebuie, molipsindu-se și ea de la clienții hotelului puși pe mici plăceri erotice; ea, cu accentul ei străin, durdulie, cu costumul ei destinat turiștilor, are haz cât încape ; încă mai hazos este Alexandru Rusu (*Ronnie*), etalându-și burticica cu nonșalanță și dirijând cu o vervă extraordinară...încurcăturile pe care le provoacă...în calitate de soț al nurliei secretare. În rolul soției care mai speră să petreacă o minivacanță cu soțul legitim, Corina Cernea pune la bătaie un întreg arsenal de gaguri.

Același lucru îl face, adăugând o candoare de nedescris personajului George Pidgen, un fel de față bătrână plin de ticuri, temeri și suspiciuni, căzând mereu din lac în puț. Dar Daniel Vulcu și-a păstrat și partea leului, sau mai degrabă a făcut el din personajul Chelnerului un tip de mare priză la public: mereu amețit de băutură, dar foarte atent la câștig, el este șpăgarul notoriu dintotdeauna și de pretutindeni, care trage foloase din orice situație și cu atât de mult din una tulbure. Fiecare intrare în scenă a actorului a fost dinainte aplaudată, ceea ce nu mi se pare cătuși de puțin o întâmplare... Publicul care a aplaudat minute în șir la premieră, a apreciat, bănuiesc, pe lângă sarabanda nebunească a desfășurării întâmplărilor, cu certitudine jocul actorilor, hazul și voia bună risipite cu sinceritate de artiști.

Muzica a fost alertă și veselă, însoțind scenele de suspans sau de surpriză, ca un fel de subliniere, niciodată însă ostentativă sau pleonastică.

Un spectacol, cum spuneam, necesar și care sigur, nu aduce numai bani, ci și destindere și bucurie...

**Teatrul de Stat Oradea, Trupa „Iosif Vulcan“** – Jocuri erotice cu mortul în balcon și Miniștri calcă strâmb de Ray Cooney. Traducerea: Radu Sas. Regia: Daniel Vulcu Coregrafia: Kiss Ana Maria. Ilustrația muzicală: Daniel Vulcu, Sorin Domidem Florian Chelu Scenografia? Cu: Richard Balint, Petre Ghimbășan, Sebastian Lupu, Ioana Dragoș Gajdo, Alexandru Rusu, Pavel Sârghi, Corina Cernea, Adela Lazăr, Mariana Vasile, Daniel Vulcu. Data premierei: 26 martie 2006.

Ion JURCA ROVINA

Timișoara

## *Epicul brechtian în infernul imaginii*

Într-o așa-zisă „Notă pentru publicul specializat“ din Caietul-program la premiera Teatrului German din Timișoara cu **Opera de trei parale (Die Dreigroschenoper)** de Bertolt Brecht, muzica: Kurt Weill, citim: *„Imaginile scenice nu sunt realizate la inițiativa exclusivă a scenografului. Plasarea acțiunii dramatice într-un anume context plastic este una dintre tendințele cele mai importante ale regiei europene la momentul actual.“* (Victor Ioan Frunză) Adică? Regizorul Victor Ioan Frunză face oare această precizare la solicitarea Adrianei Grand care nu-și asumă răspunderea pentru „imixtiunile“ în creația sa scenografică? Nu cumva să ne poarte gândul spre vreo „fisură“ de concepție la celebrul, nedespărțit tandem. Câștigătoarea (iarăși) Premiului UNITER pentru scenografie 2005, cu *Scaunele* lui Ionesco, de la același teatru, și însuși directorul de scenă (în altă adnotare sunt citate nume de artiști ale căror „sugestii au fost folosite în elaborarea direcției de scenă“), într-o coeziune indescifrabilă și de astă dată, antrenează și *exploatează* resursele inventive ale numeroasei distribuții („metoda de punere în scenă fiind colocvială“, zice regizorul), cu implicit efect stimulat, într-o naștere a unei superproducții.

Cât privește acest „anume context plastic“ de actualitate europeană, mai trebuie spus „publicului specializat“ că plasarea acțiunii și a personajelor într-o pluralitate de imagini se împacă perfect cu *teatrul epic* promovat de către Brecht